

Protocol Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling.

Datum: januari 2013

Gemaakt door: Els, Belinda en Willy

De wet meldcode gaat op 1 juli 2013 in werking.. Dit houdt in dat organisaties en individuele beroepsbeoefenaars verplicht zijn te gaan werken met een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Dit is verplicht voor: gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie.

Een meldcode is geen meldplicht. De verplichte meldcode regelt dat een professional zijn beroepsgeheim kan doorbreken om melding te doen.

Een aantal collega's hebben de cursus vroegtijdig signaleren gevolgd. De info mbt deze cursus is in het bezit van deze collega's en zij hebben een bewijs van deelname gekregen.

In de orthotheek staat een map voor algemeen gebruik: Basistraining vroegtijdig signaleren Overijssel.

Daarnaast staat in de bundel bestuursbesluiten van SCOS (Mijnplein) de volgende bruikbare achtergrond informatie. (invullijsten en checklijsten)

5A De veilige school

Deel 1: Veilig op school

Deel 2: Veilig thuis

Op de L-schijf onder de map BHV staat het hele hoofdstuk 5A van de veilige school.

De papieren versie staat bij Kees.

Vanuit een aantal instanties, waaronder de gemeente Raalte, is een stappenplan gemaakt: Wat te doen bij signalen die een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld kunnen betekenen?

Dit stappenplan gaan we op de Zonnehof volgen. (Zie de bijlagen hieronder).

Bijlage 1: Begripsbepaling kindermishandeling en huiselijk geweld.

Bijlage 2: Stappenplan

Bijlage 3: Praktische informatie bij de meldcode.

Bijlage 1: Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

De teamleden van onze school zijn verantwoordelijk voor het effectief reageren op signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld. Dit doen zij door attent te zijn op signalen en vervolgens effectief te reageren. Het hieronder beschreven “Stappenplan meldcode” kan hen daarbij helpen. Teamleden zijn op de hoogte van deze stappen en weten wanneer met wie te handelen. Zo is bijv. duidelijk wanneer de IB-er en de directie in het proces worden betrokken.

Begripsbepaling::

- Onder kindermishandeling wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eer gerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking.
- Onder huiselijk geweld wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen oudermishandeling en eer gerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex) partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten.

Biilage 2: Stappenplan meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Stap 1

Breng, als leerkracht, de signalen die een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld in kaart en leg deze, zo feitelijk mogelijk, vast in het leerling dossier. Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Stap 2

De leerkracht bespreekt de signalen met de IB- er en directeur. Er kan ook contact worden opgenomen met één van de in-takers van het zorgplatform van WSNS Salland. Zo nodig kan er ook advies worden gevraagd aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of aan het Steunpunt Huiselijk Geweld.

Stap 3

De leerkracht bespreekt, samen met de IB- er en/of directeur, de signalen met de ouder(s)/verzorger(s) van de leerling. Voor eventuele ondersteuning bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek kan een deskundige collega en/of het Advies - en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld worden geraadpleegd.

Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de ouder(s)/verzorger(s), is alleen mogelijk als:

- **de veiligheid van de leerling, die van u zelf, of die van een ander in het geding is;**
- **als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de ouder(s)/verzorger(s) door dit gesprek het contact met u zal verbreken.**

Stap 4

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de ouder(s)/verzorger(s) risico op kindermishandeling of huiselijk geweld. Weeg eveneens de aard en de ernst van de kindermishandeling of het huiselijk geweld.

Stap 5

Meent school, op basis van de afweging in stap 4, dat zij de leerling en zijn gezin redelijkerwijs voldoende tegen het risico op kindermishandeling of huiselijk geweld kan beschermen:

- **organiseer dan de noodzakelijke hulp;**
- **volg de effecten van deze hulp;**
- **doe alsnog een melding als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint.**

Bijlage 3 Praktische informatie bij de meldcode

“Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer gepleegd is.”

De huiselijke kring bestaat uit:

- gezin

- familie

- huisvriend

- (ex-)partner

De pleger kan man of vrouw zijn.

Soms zijn beide partijen zowel slachtoffer als pleger.

Huiselijk geweld is een breed begrip.

Vormen van huiselijk geweld

Geestelijk geweld:

bedreigen, dwingen
kleineren, vernederen
sociaal isoleren

Fysiek geweld:

slaan, schoppen
gebruik van wapens

Seksueel geweld:

seksistisch taalgebruik/intimidatie
gedwongen seksuele handelingen

Financiële uitbuiting

Verwaarlozing

Getuige zijn

Partnergeweld

Kindermishandeling

Oudermishandeling

Ouderenmishandeling (65+)

Eer gerelateerd geweld

Slachtoffer

- afhankelijkheid

- weinig zelfvertrouwen

- isolement

- schuld- en schaamtegevoelens

- religieuze overwegingen / druk van sociale omgeving

- angst voor agressie, het onbekende

- denkt de pleger te kunnen beïnvloeden/redden

- houdt van pleger, niet van het geweld
- kinderen niet zonder pleger willen laten opgroeien

Wederkerigheid van geweld:

Slachtoffer kan door eigen gedrag bijdragen aan het ontlokken of in stand houden van geweld

Pleger

- verkeerd gebruiken van macht
- weinig zelfvertrouwen
- schuld- en schaamtegevoelens
- religieuze overwegingen / druk van sociale omgeving
- afhankelijkheid
- zelf getuige/slachtoffer geweest van huiselijk geweld
- psychiatrische ziekte, verslaving
- traditionele rolopvatting en/of machogedrag
- slecht verbaal kunnen uiten
- jaloers, bezitterig
- kort lontje

Wederkerigheid van geweld:

Pleger handelt vaak vanuit gevoel van machteloosheid

Stap 1: In kaart brengen signalen

Vroeg signalering:

Het vroeg en dus tijdig signaleren.

Vroeg in de levensloop van een mens, maar bovenal ook vroeg in het ontwikkelingsproces van het probleem zelf.

- Erkennen van Huiselijk Geweld
- Herkennen van Huiselijk Geweld
- Onderzoeken van Signalen

Signalen

Lichamelijk:

- blauwe plekken, botbreuken en kneuzingen
- snij -, brand - en schaafwonden

- hoofd- en buikpijn
- urineweginfecties/beschadigingen aan geslachtsorganen

Geestelijk:

- concentratieproblemen
- schuld- en schaamtegevoelens
- negatief zelfbeeld
- psychische klachten als spanningsklachten, depressies, fobieën en psychoses

Gedrag:

- vreemde verklaringen voor verwondingen
- nooit ergens aanwezig zonder pleger
- leeft in een sociaal isolement
- heel volgzame houding naar pleger
- komt afspraken niet na
- mag niet over eigen geld beschikken
- schrikachtig, schuw
- verslaving

Stap 2: Collegiale consultatie

Bij signalen van huiselijk geweld bespreekt de leerkracht dit met IB-er en directeur van de school.

Stap 3: Gesprek met de ouder(s)/verzorger(s) door leerkracht en IB-er en/of directeur

Vorbereiding:

- Wat is een goede veilige plek/ tijd om af te spreken? (tijd nemen)
- Wat zijn de risico's? (voor jezelf/ ouders/verzorgers/ kind)
- Waar ga je zitten in de kamer waar je afgesproken hebt?
- Hoe reageer je als men boos wordt?

Welke afspraken heb je met de IB-er en/of directeur gemaakt?

In het gesprek met de ouders/verzorgers gaat het er om dat men:

- het doel van het gesprek uit legt;
- de signalen, dit wil zeggen de feiten die men heeft vastgesteld en de waarnemingen die men heeft gedaan, bespreekt;
- de ouder(s)/verzorger(s) uitnodigt om daarop te reageren;

- na deze reactie komt tot een interpretatie van wat men heeft gezien en gehoord en wat hen in reactie daarop verteld is.

Aandachtspunten gesprek:

- Kom snel ter zake
- Deel waarnemingen (feiten!) en zorgen (oprechte interesse)
- Benoem wat je ziet en vraag door
- Doorvragen op beleving (Hoe is dit voor jou? Hoe wil je dat het over twee jaar is?)
- Heb een open / respectvolle / begripvolle houding
- Niet afkraken (kies geen partij / vel geen oordeel)
- Rekening houden met gevoel/ gedrag
- Onschuldige (kinderen)
- Pas op met beloftes (doe niets achter de rug om)
- Blijf werken aan een vertrouwensrelatie
- Rond zorgvuldig af (welke veiligheidsafspraken maak je?)

Stap 4: Wegen van het geweld

Deze stap vraagt van de leerkracht en IB-er en/of directeur dat zij het risico op kindermishandeling of huiselijk geweld inschatten, evenals de aard en de ernst van dit geweld.

Hierbij kan gebruik worden gemaakt van:

- Risicotaxatie - instrument
- Advies inwinnen AMK/SHG of andere samenwerkingspartner.

Afwegen doe je op basis van een risicotaxatie:

1. Acute dreiging

Veiligheid: Is er een acute dreiging waarbij de veiligheid van het slachtoffer niet gegarandeerd kan worden?

2. Veiligheid in het geding?

Hoe **gewelddadig** is het? Moet het geweld direct stoppen?

3. Ernst van de gevolgen?

Duur van de situatie. Hoe lang speelt dit al? Ernst van de gevolgen.

4. Isolement

Isolement. Kan de situatie m.b.v. direct betrokkenen worden doorbroken?

5. Inschatting verdere hulpverlening

Inschatting start **verdere hulpverlening**. Welke hulpverlening kan relatief eenvoudig worden ingezet, zijn er indicaties dat de betrokkene(n) er voor open staan?

Stap 5: Hulp of melden

- Zelf hulp bieden:

De leerkracht en IB -er en/of directeur beoordelen of zij zelf, gelet op hun competenties, hun verantwoordelijkheden en hun professionele grenzen, in voldoende mate effectieve hulp kunnen bieden of kunnen organiseren.

- Melden:

Melding bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (<18) of bij het Steunpunt Huiselijk Geweld (18+).

- Ouders/verzorgers worden mondeling over deze melding geïnformeerd.
- Met goede redenen kan er ook zonder het informeren van ouders/verzorgers een melding worden gedaan.

Meer informatie:

- Wettelijke meldcode (www.meldcode.nl)
- Provinciaal (www.meldocdeoverijssel.nl)
- Kadera (www.kadera.nl) / 0900-4333333
- Advies- en meldpunt kindermishandeling (www.amk-nederland.nl) / 0900-1231230
- Stichting huiselijk geweld (<http://shginfo.nl>) / 0900-1262626